ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1962

Vyhlásené: 03.08.1962 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

76

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 11. júla 1962
o Zmluve o Antarktíde

Dňa 1. decembra 1959 bola vo Washingtone dojednaná Zmluva o Antarktíde.

Národné zhromaždenie vyslovilo so Zmluvou súhlas 29. marca 1962 a prezident republiky podpísal listinu o prístupe Československej socialistickej republiky k uvedenej Zmluve 6. mája 1962. Listina o prístupe bola uložená u Štátneho departmentu Spojených štátov amerických 14. júna 1962.

Podľa svojho článku XIII, ods. 5 vstúpila Zmluva ten istý deň pre Československú socialistickú republiku v platnosť.

Český preklad Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.*)

David v. r.

Zmluva o Antarktíde

Vlády Argentíny, Austrálie, Belgicka, Chile, Francúzskej republiky, Japonska, Nového Zélandu, Nórska, Juhoafrickej Únie, Sväzu sovietskych socialistických republík, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Spojených štátov amerických,

uvedomujúc si, že je v záujme všetkého ľudstva, aby Antarktída naďalej vždy slúžila výhradne mierovým účelom a nestala sa dejiskom ani predmetom medzinárodných sporov;

uznávajúc podstatný prínos k vedeckému poznaniu na základe medzinárodnej spolupráce vo vedeckom výskume Antarktídy;

presvedčené, že vytvorenie pevného základu pre pokračovanie v tejto spolupráci a pre jej rozvoj na základe slobodného vedeckého bádania v Antarktíde, ako tomu bolo počas Medzinárodného geofyzikálneho roku, zodpovedá záujmom vedy a pokroku všetkého ľudstva;

súc ďalej presvedčené, že zmluva, ktorá zabezpečuje využitie Antarktídy len pre mierové účely, a pokračovanie medzinárodného dorozumenia v Antarktíde, prispeje k uskutočneniu cieľov a zásad Charty Organizácie Spojených národov;

sa dohodli na tomto:

Článok I

1.

Antarktída sa využije len pre mierové účely. Zakazujú sa okrem iného akékoľvek opatrenia vojenského charakteru, ako je vybudovanie vojenských základní a opevnení, konanie vojenských manévrov, ako aj pokusy s akýmikoľvek druhmi zbraní.

2.

Táto Zmluva nezabraňuje využiť vojenský personál alebo zariadenie pre vedecké výskumy alebo pre akékoľvek iné mierové účely.

Článok II

Slobodný vedecký výskum v Antarktíde a spolupráca v tomto smere, ako sa uplatňovali za Medzinárodného geofyzikálneho roku, potrvajú v súlade s ustanoveniami tejto Zmluvy.

Článok III

1.

Na podporu medzinárodnej spolupráce vo vedeckých výskumoch v Antarktíde, ako to ustanovuje článok II. tejto Zmluvy, sa zmluvné strany dohodli, že si budú v najvyššie možnej a prakticky vykonateľnej miere:

a)

vymieňať informácie o plánoch vedeckých prác v Antarktíde, aby sa zabezpečila maximálna úspora prostriedkov a efektívnosť práce;

b)

vymieňať vedecký personál medzi výpravami a stanicami v Antarktíde;

c)

vymieňať údaje a výsledky vedeckých pozorovaní v Antarktíde a zabezpečia k nim voľný prístup.

2.

Pri plnení tohto článku bude sa všemožne podporovať naväzovanie aktívnej spolupráce s tými odbornými organizáciami Organizácie Spojených národov a inými medzinárodnými organizáciami, ktoré majú o Antarktídu záujem z vedeckého alebo technického hľadiska.

Článok IV

1.

Nič, čo je v tejto Zmluve obsiahnuté, sa nebude vykladať ako:

a)

zrieknutie sa ktorejkoľvek zo zmluvných strán už predtým vyhlásených práv alebo nárokov na územnú zvrchovanosť v Antarktíde;

b)

zrieknutie sa ktorejkoľvek zo zmluvných strán akéhokoľvek podkladu pre nároky na územnú zvrchovanosť v Antarktíde, alebo obmedzenie tohto podkladu, ktorý môže ktorákoľvek zo zmluvných strán získať v dôsledku svojej činnosti alebo činnosti svojich občanov v Antarktíde alebo z iných dôvodov;

c)

poškodenie pozícií ktorejkoľvek zo zmluvných strán pokiaľ ide o uznanie alebo neuznanie jej práva či nároku, alebo podkladu pre nároky ktoréhokoľvek iného štátu na územnú zvrchovanosť v Antarktíde.

2.

Žiadne akcie alebo činnosť, spadajúce do doby, keď táto Zmluva bude v platnosti, nebudú podkladom pre vyhlásenia, podporovanie či popieranie akýchkoľvek nárokov na územnú zvrchovanosť v Antarktíde a nevytvorí žiadne práva na zvrchovanosť v Antarktíde. Žiadne nové nároky na rozšírenie existujúcich nárokov na územnú zvrchovanosť v Antarktíde sa nebudú uplatňovať dokiaľ táto Zmluva bude v platnosti.

Článok V

1.

Akékoľvek jadrové výbuchy v Antarktíde, ako aj zneškodňovanie rádioaktívneho odpadového materiálu v tejto oblasti sa zakazuje.

2.

Ak sa uzavrú medzinárodné dohody, týkajúce sa využitia jadrovej energie vrátane jadrových výbuchov a zneškodňovania rádioaktívneho odpadového materiálu, na ktorých sa budú podieľať všetky zmluvné strany, predstavitelia ktorých majú právo zúčastniť sa konferencií ustanovených článkom IX, budú sa v Antarktíde uplatňovať pravidlá určené týmito dohodami.

Článok VI

Ustanovenia tejto Zmluvy platia pre oblasť na juh od 60. rovnobežky južnej šírky, vrátane plávajúcich ľadovcov, avšak nič, čo je v tejto Zmluve obsiahnuté, nepoškodzuje a nijako sa nedotýka práv ktoréhokoľvek štátu alebo výkonu týchto práv uznávaných medzinárodným právom o širom mori v tejto oblasti.

Článok VII

1.

V záujme dosiahnutia určených cieľov a v záujme rešpektovania ustanovení tejto Zmluvy má každá zo zmluvných strán, ktorých zástupcovia sa môžu zúčastniť konferencií, predpokladaných článkom IX tejto Zmluvy, právo vymenúvať pozorovateľov pre akúkoľvek inšpekciu, predvídanú týmto článkom. Pozorovatelia musia byť občanmi zmluvných strán, ktoré ich vymenúvajú. Mená pozorovateľov sa oznámia každej zo zmluvných strán, ktorá má právo pozorovateľa vymenúvať; obdobná zpráva sa zašle v prípade ukončenia ich funkcie.

2.

Každý pozorovateľ, vymenovaný podľa ustanovenia bodu 1 tohto článku má celkom voľný prístup do ktorejkoľvek či do všetkých oblastí Antarktídy, a to v ktoromkoľvek čase.

3.

Všetky oblasti Antarktídy, vrátane všetkých staníc a zariadení v týchto oblastiach, a tiež všetky námorné lode a lietadlá na základniach, kde sa vykladá alebo nakladá náklad či personál v Antarktíde, sú v ktoromkoľvek čase prístupné na inšpekciu pozorovateľom vymenovaným podľa ustanovenia bodu 1 tohto článku.

4.

Pozorovanie zo vzduchu môže vykonávať v ktoromkoľvek čase a nad ktoroukoľvek či nad všetkými oblasťami Antarktídy každá zo zmluvných strán, ktorá má právo vymenovať pozorovateľov.

5.

Každá zo zmluvných strán, až pre ňu nadobudne táto Zmluva platnosť, bude informovať ostatné zmluvné strany a v budúcnosti ich včas upovedomí:

a)

o všetkých výpravách do Antarktídy alebo do oblasti Antarktídy, ktoré podnikajú jej lode alebo jej občania, a o všetkých výpravách do Antarktídy, ktoré sú organizované na jej území, alebo sú z jej územia vysielané;

b)

o všetkých staniciach v Antarktíde jej občanov,

c)

o každom vojenskom personále či vybavení, určenom na vysielanie do Antarktídy s prihliadnutím na podmienky určené bodom 2 článku I tejto Zmluvy.

Článok VIII

1.

Pozorovatelia, vymenovaní podľa ustanovenia bodu 1 článku VII a vedecký personál, vymieňaný podľa ustanovenia bodu 1 b) článku III Zmluvy, ako aj personál sprevádzajúci takéto osoby, podliehajú v záujme uľahčenia výkonu ich funkcií vyplývajúcich z tejto Zmluvy a bez toho, že by sa dotkli príslušnej pozície každej zmluvnej strany v otázke jurisdikcie nad všetkými ostatnými osobami v Antarktíde, výlučne jurisdikcii zmluvnej strany, ktorej sú občanmi, a to pokiaľ ide o všetky činy či nedopatrenia, ku ktorým dôjde za ich pobytu v Antarktíde, za účelom výkonu ich funkcií.

2.

Zainteresované zmluvné strany, bez toho, že by sa dotklo ustanovenie bodu 1 tohto článku a pred podniknutím opatrení podľa ustanovenia bodu 1 e) článku IX, sa musia bez meškania, ak dôjde k akémukoľvek sporu v otázke jurisdikcie v Antarktíde, ihneď vzájomne konzultovať, aby sa dospelo ku vzájomne prijateľnému riešeniu.

Článok IX

1.

Zástupcovia zmluvných strán uvedených v preambuli tejto Zmluvy sa zídu v Canbere najneskoršie dva mesiace po nadobudnutí platnosti tejto Zmluvy, a v budúcnosti sa budú schádzať v termínoch a na miestach, ktoré si určia v záujme výmeny informácií, vzájomných konzultácií o otázkach Antarktídy, ktoré predstavujú všeobecný záujem a tiež v záujme rozpracovania, preskúmania a odporúčania opatrení svojim vládam, ktoré by prispeli k uskutočneniu zásad a cieľov tejto Zmluvy, vrátane opatrení o:

a)

využití Antarktídy iba pre mierové účely;

b)

podpore vedeckého bádania v Antarktíde;

c)

podpore medzinárodnej vedeckej spolupráce v Antarktíde;

d)

podpore na uskutočnenie práv inšpekcie, ustanovených v článku VII tejto Zmluvy;

e)

otázkach, týkajúcich sa výkonu jurisdikcie v Antarktíde;

f)

ochrane a uchovaní živých zdrojov v Antarktíde.

2.

Každá zmluvná strana, ktorá sa stane stranou Zmluvy prístupom podľa ustanovenia článku XIII, bude mať právo vymenovať svojich zástupcov, aby sa zúčastnili konferencií uvedených v bode 1 tohto článku, a to po dobu, kedy táto zmluvná strana prejavuje svoj záujem o Antarktídu tým, že tam vyvíja podstatnú vedeckú a výskumnú činnosť, ako je vybudovanie vedeckej stanice alebo vyslanie vedeckej expedície.

3.

Zprávy pozorovateľov, uvedených v článku VII tejto Zmluvy, budú zasielané zástupcom zmluvných strán, ktoré sa zúčastnia konferencií uvedených v bode 1 tohto článku.

4.

Opatrenia, uvedené v bode 1 tohto článku, nadobudnú platnosť po schválení všetkými zmluvnými stranami, ktorých zástupcovia mali právo zúčastniť sa konferencií zvolaných na prejednanie týchto opatrení.

5.

Niektoré práva, alebo všetky práva určené touto Zmluvou, môžu sa uplatňovať akonáhle Zmluva nadobudne platnosť, a to bez ohľadu na to, či niektoré opatrenia, prispievajúce k výkonu týchto práv, boli či neboli navrhnuté, prejednané alebo schválené, ako to predpokladá tento článok.

Článok X

Každá zo zmluvných strán sa zaväzuje, že vyvinie náležité úsilie, v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, aby sa v Antarktíde nevykonávala žiadna činnosť odporujúca zásadám alebo cieľom tejto Zmluvy.

Článok XI

1.

Ak vznikne nejaký spor medzi dvoma alebo viacerými zmluvnými stranami o výklad alebo vykonávanie tejto Zmluvy, budú sa tieto zmluvné strany navzájom konzultovať, aby spor vyriešili jednaním, vyšetrovaním, sprostredkovaním, zmierovacím, rozhodcovským, súdnym konaním alebo inými pokojnými prostriedkami, ktoré si samy zvolia.

2.

Každý takýto spor, ktorý sa nevyrieši uvedeným spôsobom, predloží sa so súhlasom všetkých strán zúčastnených na tomto spore, Medzinárodnému súdu. Avšak, ak sa dohoda nedosiahne o predložení sporu Medzinárodnému súdu, zúčastnené strany nie sú pozbavené povinnosti i naďalej usilovať sa o jeho vyriešenie najrôznejšími pokojnými prostriedkami, uvedenými v bode 1 tohto článku.

Článok XII

1.

a)

Táto Zmluva sa môže zmeniť alebo doplniť v ktoromkoľvek čase po dohode všetkých zmluvných strán, ktorých zástupcovia majú právo zúčastniť sa konferencií predvídaných článkom IX. Každá takáto zmena alebo doplnok nadobudne platnosť, až vláda, u ktorej je Zmluva uložená, dostane od všetkých týchto zmluvných strán zprávu o ich ratifikácii.

b)

Táto zmena alebo doplnok nadobudne potom platnosť, pre ktorúkoľvek inú zmluvnú stranu, až od nej vláda, u ktorej je Zmluva uložená, dostane zprávu o ich ratifikácii.

Ktorákoľvek táto zmluvná strana, ktorá nepodá zprávu o ratifikácii do dvoch rokov po vstupe zmeny alebo doplnku v platnosť podľa ustanovenia bodu 1 a) tohto článku, bude sa odo dňa uplynutia tejto lehoty považovať za odstúpivšiu od Zmluvy.

2.

a)

Ak po uplynutí tridsiatich rokov od nadobudnutia platnosti tejto Zmluvy niektorá zo zmluvných strán, ktorej zástupcovia majú právo zúčastniť sa konferencií predvídaných v článku IX, požiada vládu, u ktorej je Zmluva uložená, zvolá sa tak rýchlo, ako to len prakticky bude možné, konferencia všetkých zmluvných strán, ktorá bude rokovať o tom, ako sa Zmluva vykonáva.

b)

Akákoľvek zmena alebo doplnok tejto Zmluvy, schválenej na uvedenej konferencii väčšinou zmluvných strán na nej zastúpených, vrátane väčšiny tých strán, ktorých predstavitelia majú právo zúčastniť sa konferencií predvídaných v článku IX, oznámi vláda, u ktorej je Zmluva uložená, všetkým zmluvným stranám bez meškania po skončení konferencie a nadobudne platnosť podľa ustanovení bodu 1 tohto článku.

c)

Ak ktorákoľvek táto zmena alebo doplnok nenadobudne platnosť podľa ustanovenia bodu 1 a) tohto článku do dvoch rokov odo dňa, keď o nich boli informované všetky zmluvné strany, môže ktorákoľvek zo zmluvných strán kedykoľvek po uplynutí tejto lehoty upovedomiť vládu, u ktorej je Zmluva uložená, o svojom odstúpení od Zmluvy; toto odstúpenie od Zmluvy nadobudne platnosť po uplynutí dvoch rokov odo dňa, keď bola o ňom upovedomená vláda, u ktorej je Zmluva uložená.

Článok XIII

1.

Táto Zmluva podlieha ratifikácii štátov, ktoré ju podpísali. Bude otvorená na pristúpenie každému štátu, ktorý je členom Organizácie Spojených národov alebo ktorémukoľvek inému štátu, ktorý môže byť so súhlasom všetkých zmluvných strán, ktorých zástupcovia majú právo zúčastniť sa konferencií predvídaných v článku IX tejto Zmluvy, pozvaný, aby pristúpil k Zmluve.

2.

Každý štát túto Zmluvu ratifikuje alebo k nej pristupuje v súlade so svojimi ústavnými predpismi.

3.

Ratifikačné listiny a listiny o prístupe budú uložené u vlády Spojených štátov amerických, ktorá je depozitárom.

4.

Vláda, u ktorej je Zmluva uložená, upovedomí všetky štáty, ktoré Zmluvu podpísali a pristúpili k nej, o dátume uloženia každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, ako aj o dátume vstupu Zmluvy v platnosť a ktorejkoľvek zmene alebo doplnení.

5.

Až všetky štáty, ktoré Zmluvu podpísali, uložia ratifikačné listiny, nadobudne táto Zmluva platnosť pre tieto štáty a pre štáty, ktoré uložili listiny o prístupe. V budúcnosti nadobudne Zmluva platnosť pre každý štát, ktorý k nej pristúpi, po uložení jeho listiny o prístupe.

6.

Táto Zmluva bude zaregistrovaná vládou, u ktorej je uložená, podľa ustanovenia článku 102 Charty Organizácie Spojených národov.

Článok XIV

Táto Zmluva napísaná v anglickom, francúzskom, ruskom a španielskom jazyku, pri čom každé znenie má rovnakú platnosť, bude uložená v archíve vlády Spojených štátov amerických, ktorá zašle overené odpisy Zmluvy vládam štátov, ktoré ju podpísali alebo k nej pristúpili.

Na dôkaz toho poverení zástupcovia, riadne na to splnomocnení, podpísali túto Zmluvu.

Dané vo Washingtone 1. decembra 1959.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.